

Ser og fyrgetyvende Møde.

Lordagen den 12te December Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den første Sag paa Dagsordenen var: Forsættelse af Første Behandling af „Forflag til Lov om Hærens Ordning“.

Krigsministeren: Efter de Udtalelser, som igaar fandt Sted med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, har jeg bedet om Ordet for at gjøre nogle almindelige Bemærkninger overfor de stedsfundne Udtalelser, hvortil jeg dog ogsaa agter at knytte nogle Bemærkninger angaaende Lovforslagets enkelte Punkter. Jeg skal udtale min Tak for den Anerkjendelse, som fra flere Sider og særlig fra det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgfreds (Bjessen) er ydet mine Bestræbelser efter at søge at komme det ærede Thing indpaa, og jeg kan ogsaa sige det høie Thing, at jeg kun har troet at burde gjøre disse forskellige Smødekommelser, fordi jeg haabede, at det kunde lede til, at vi virkelig kom til et endeligt Resultat med Hærløven. Det Hovedpunkt, hvorom det først og væsentligst dreier sig, er selvsølgelig Hærens Styrke, og med Hensyn hertil kunne jo Meningerne være delte, om vi skulle have nogle faa Batailloner flere eller færre. Naar imidlertid det ærede Medlem, som jeg sidst nævnte, ligesom ogsaa det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgfreds (Scavenius) talte om en Plan for Forsvaret, saa skal jeg dog dertil i Almindelighed bemærke, at en saadan Plan for Forsvaret jo tidligere har været forebragt her i Thinget, men at jeg i og for sig ikke har set, at der er kommet nogen stor Frugt ud deraf. Jeg tror, at de Forhold, som Landet kan komme ind under, og de Eventualiteter, som kunne indtræffe, ere saa forskellige, at man egentlig ikke forud bestemt kan lægge nogen Plan om, hvorledes man vil handle, i hvorelvet det jo selvsølgelig maa staa Krigsbestyrelsens Klart, hvorledes den tænker at anvende Hæren. Hæren kan blive anvendt paa forskellige Steder, men det er ikke let her at sige, om det vil blive Ost eller Vest for Storebelt, om den største Del af Hæren vil blive koncentreret her eller andetsteds, eller, mine Herrer, om det overhovedet vil blive muligt at koncentrere Hæren. Jeg er derfor, saaledes som Forholdene ere, netop gaaet ud fra, at et lille Land som Danmark under de Forhold, hvorunder vi staa, og saaledes som Forholdene overhovedet ere i Europa, ikke gjerne paa dette Tidspunkt i 1874 vil reducere sin Hærstyrke under det, som en Gang er vedtaget her af Forsamlingen i Forbindelse med Regjeringen i 1867.

Det er det Grundlag, hvorpaa jeg staa, og jeg tror ogsaa, at, om end denne Hær ganske vist lægger ikke saa ringe Vægt paa Danmarks Finantser, der dog ikke lægges større Vægt derpaa, end Hæren lægger paa Finantserne i andre Lande. Jeg antager derfor, at det høie Thing ogsaa nu vil blive staaende ved denne Styrke af Hæren. Hvis der i Forbindelse med en bestemt Forsvarsplan tillige havde været tænkt paa en Beseftningsplan, saa kan jeg ikke negte, at denne var ønskelig; men jeg tror ikke, mine Herrer, at en saadan fast Plan vil være til at opnaa. Jeg har derfor stillet mig paa det rent praktiske Standpunkt, og det er det, ikke i dette Dieblit at lægge en Plan for det Hele, men arbejde her imod — saaledes, som jeg alt tidligere har sagt — et Maal, hvorom jeg haaber, at vi Alle kunne blive enige, et Maal nemlig, som efter min Anskuelse er det mest paatrængende. Det er derfor ogsaa min Afgt at forelægge Dem en Plan i den Retning, og at jeg ikke allerede har gjort det, beklager jeg i Sandhed, mine Herrer, men jeg har ikke kunnet faae de nødvendige Arbeider fuldendte, hvortil der ikke, i det Mindste ikke til alle, forelaa tilstrækkelige Forarbeider; men jeg gaaber, at det ikke skal være ret længe, inden jeg med Kongens Tilladelse kan forelægge Planerne her i Thinget. Naar jeg jeg saaledes gaar ud fra at holde Hovedstyrken af Hæren paa samme Størrelse som hidtil, kommer det Spørgsmaal strax for, som ogsaa har været fremkaldt her ved forskellige Udtalelser, hvilken Uddannelse Mandstabet da behøver for at kunne kaldes kampdygtigt og — jeg kan ikke væge mig for Udtrykket — kampdygtigt i Sammenligning med Andre, thi vi skulle jo paa Kamppladsen, mine Herrer, sammenlignes med Andre, og det vilde baade os daarligt at staa der med en uvædet eller mindre godt øvet Hær over for godt øvede og godt førte Tropper. Jeg har troet at kunne gaa til en første Uddannelsesetid af 5 Maaneder, men jeg har ikke alene troet det, mine Herrer, fordi De ønske det her i denne Sal, men fordi det er min Overbevisning, at man kan gjøre det. Selvsølgelig vilde jeg hellere holde paa den længere Uddannelsesetid, men da det er min Overbevisning, at man her kan komme de udtalte Ønsker indpaa, er jeg gaaet til de fem Maaneder. Imidlertid har jeg sagt Dem, at Anskuelserne om denne Foranstaltning ville være delte i Hæren, og vi have jo ogsaa hørt det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgfreds (Tvermoes) strax hentyde dertil, da han havde Ordet igaar først i denne Sag; men jeg har tillige sagt Dem, at jeg kun kunde gjøre dette Skridt paa visse Betingelser, og blandt disse stod i første Linie, at der blev en Del af Styrken holdt inde til Tjeneste Mæret rundt. Der er faldet forskellige Uttringer imod denne Tjeneste, og jeg siger ingenlunde, at det er nogen Behagelighed for dem, hvem dette træffer, men her skal jo ikke paalægges dem nogen Tvang, naar jeg undtager de Faa, som det Gud